

Wyróżniony przez Slowhop za ekostarania

Werstok - Dom Dobry

Dom Lenistwa Twórczego, jak lubimy go nazywać, nie obciąża nadmiernie środowiska. Mamy gruntową pompę ciepła, dzięki czemu nie dymimy, oraz przydomową oczyszczalnię gruntowo-roślinną, zasilającą oczyszczoną wodą nasz sad. Nie używamy kosiarki, lubimy pająki, nie prasujemy pościeli, a po praniu suszymy ją wiatrem. Kompostujemy co się da i na potęgę. Zajmujemy się naszą ziemią, wprowadzając zasady permakultury, hodujemy warzywa bez chemii, karmimy wegetariańsko, ekologicznie i w miarę możliwości lokalnie. Latem biegamy na bosaka i organizujemy plenery malarskie.

[Zobacz więcej](#)

Gospodarz: Marysia i Kamil
Data certyfikacji: 20.11.2023 r.
Rodzaj miejsca: agroturystyka
Region: Podlasie
Maksymalna liczba Gości: 15

120

Działania ekologiczne

Działania, które Gospodarz podejmuje, aby dbać o przyrodę i zmniejszyć swój negatywny wpływ na nią, np. przez oszczędzanie wody, bardziej przyjazne budownictwo lub wzmocnianie gospodarki cyrkularnej.

6

Działania społeczne

Działania, w których Gospodarz wpasował się w lokalną społeczność i co robi, aby ją wzmocnić i rozwijać, m.in. przez zakup miejscowych produktów i usług oraz polecanie ich Gościom.

5

Działania kulturowe

Działania, w których Gospodarz angażuje się w pielęgnację dziedzictwa kulturowego – zwłaszcza lokalnego, m.in. przez upowszechnianie wśród Gości wiedzy o lokalnej kulturze i odwiedzaniem miejsca.

8

Działania edukacyjne

Działania, w których Gospodarz prowadzi edukację ekologiczną oraz upowszechnia bardziej odpowiedzialne podróżowanie, m.in. przez oferowanie Gościom zajęć o ekologii i ochronie środowiska.

Responsible Travel Program by Slowhop

Responsible Travel Program to autocertyfikacja, która sprawdza zaangażowanie Gospodarzy obiektów noclegowych w ochronę środowiska, lokalnych społeczności, ich kultury, a także w edukację ekologiczną. Wskazujemy, w jaki sposób podróże mogą być lepsze dla otoczenia.

Podsumowanie ekostarań

Najważniejsze ekostarania:

- Tu znajdziecie wiele modelowych, proekologicznych rozwiązań z ekobudownictwa: dom w technologii straw bale (prasowana słoma), gliniane tynki i drewno na ścianach, gruntowa pompa ciepła, przydomowa oczyszczalnia gruntowo-roślinna, zasilająca wodą sad, a w ogrodzie rasowa permakultura. Ok. 80-90% energii elektrycznej zaspokaja fotowoltaika.
- W Domu Dobrym jest i dobra kuchnia: potrawy są wegetariańskie, oparte na sezonowości produktów, pozyskiwane lokalnie, w dużej mierze z własnego, permakulturowego sadu i ogródka. Tutaj możecie też wziąć udział w warsztatach wegetariańskiej kuchni lub less waste!
- Teren Marysi i Kamila to miejsce antymyśliwskie i ultra zwierzolubne, uwzględniające przede wszystkim perspektywę dziwich zwierząt. Żubry, jelenie, łosie, rysie, wilki oraz inna okoliczna zwierzyna jest tu obdarzona realną ochroną i szacunkiem.
- Kosmetyki i środki czystości używane na miejscu mają składy bardziej przyjazne dla środowiska. To samo tyczy się nawet farb i tynków (przykłady zastosowanych produktów są pokazane w raporcie). Taką przejrzystość to my lubimy!

Plan na najbliższy rok:

- Założenie ograniczników przepływu wody z perlatorami na wszystkie krany i prysznice.
- Zbieranie deszczówki do wykorzystania w ogrodzie.
- Skuteczniejsze zachęcanie Gości do picia wody z kranu i tym samym zmniejszenie liczby plastikowych odpadów.
- Gospodarze w przyszłości rozważają także wymianę kuchenki gazowej na elektryczną (zasilaną częściowo z OZE).

Działania ekologiczne

	Liczba dokonanych działań w kategorii
Dostępność komunikacyjna	5
Racjonalna gospodarka odpadami	20
Racjonalna gospodarka zasobami wodnymi	8
Racjonalna gospodarka energią elektryczną i grzewczą	8
Racjonalna gospodarka chemią i środkami czystości	5
Przyjazne środowisku budownictwo	10
Wyposażenie	8
Działania organizacyjno-promocyjne	12
Ogród i tereny zielone	17
Wyżywienie	17
Zwierzęta	5
Aktywna ochrona środowiska	4
Proekologiczni partnerzy i dostawcy	1

Porównanie zużycia zasobów i produkcji odpadów

	Tegoroczne wyniki	Cele na kolejny rok
Zużycie zasobów / rok		
Energia elektryczna Komentarz:	700 kWh ok. 80-90% zużywanej energii elektrycznej jest pokrywana przez OZE (fotowoltaika)	700 kWh Korzystamy z odnawialnych źródeł energii. Poza uczulaniem na gaszenie światła nic więcej nie zrobimy
Gaz Komentarz:	2056,2 kWh	1000 kWh Gazu używamy tylko z butli gazowych do gotowania, w planie mamy zmianę kuchenki na elektryczną
Woda Komentarz:	150 m³	140 m³ Może uda się obniżyć zużycie wody przez zamontowanie perlatorów na kranach
Energia grzewcza z paliw stałych: nie używam paliw stałych do produkcji energii grzewczej Komentarz:	0 m³	0 m³ Nie pozyskujemy energii grzewczej z paliw stałych
Auto: paliwo płynne Komentarz:	90 l	90 l Benzyna
Produkcja odpadów / rok		
Odpady zmieszane % wszystkich odpadów:	83,2 kg 10%	70 kg 10%
Tworzywa sztuczne % wszystkich odpadów:	161,2 kg 19%	140 kg 19%
Papier % wszystkich odpadów:	41,6 kg 5%	10 kg 1%
Szkło % wszystkich odpadów:	306,8 kg 37%	250 kg 34%
Kompost % wszystkich odpadów: Komentarz:	239,2 kg 29%	250 kg 34% Kompostujemy co tylko się da, więc nie bardzo da się zwiększyć ilość kompostu
Odpady niestandardowe % wszystkich odpadów:	0 kg 0%	10 kg 1%

Szczegółowy opis działań

SPIS TREŚCI

Informacje podstawowe

Działania kulturowe – dbałość o dziedzictwo kulturowe

Sprawdzamy, jak bardzo Gospodarz angażuje się w promocję wiedzy o regionie i lokalnej kultury. Te działania obejmują np. upowszechnianie wiedzy krajoznawczej wśród Gości lub wspieranie lokalnych wydarzeń kulturowych.

Działania społeczne – dbałość o lokalnych mieszkańców

Sprawdzamy, jak Gospodarz wpasował się w lokalną społeczność i co robi, aby ją wzmocnić i rozwijać. Weryfikujemy takie działania jak np. wsparcie ekonomiczne miejscowych przez zakup ich produktów i usług, polecanie takich zakupów swoim Gościom lub oferowanie mieszkańcom zatrudnienia.

Działania edukacyjne – edukacja ekologiczna

Sprawdzamy, co Gospodarz robi w zakresie edukacji ekologicznej i w jaki sposób upowszechnia odpowiedzialne podróżowanie. To m.in. oferowanie Gościom zajęć poszerzających ich wiedzę o ekologii i ochronie środowiska - taką, którą mogą wykorzystać zarówno w czasie podróży, jak i w życiu codziennym.

Działania ekologiczne – dbałość o środowisko przyrodnicze

Sprawdzamy, co Gospodarz robi, aby dbać o środowisko przyrodnicze i zmniejszyć swój negatywny wpływ na nie, np. dzięki oszczędzaniu wody, ograniczaniu strat energii grzewczej, zapobieganiu stratom żywności lub wzmocnieniu gospodarki cyrkularnej.

KATEGORIA 1 – dostępność komunikacyjna

KATEGORIA 2 – racjonalna gospodarka odpadami

KATEGORIA 3 – racjonalna gospodarka zasobami wodnymi

KATEGORIA 4 – racjonalna gospodarka energią elektryczną i grzewczą

KATEGORIA 5 – racjonalna gospodarka chemią i środkami czystości

KATEGORIA 6 – przyjazne środowisku budownictwo

KATEGORIA 7 – wyposażenie

KATEGORIA 8 – działania organizacyjno-promocyjne

KATEGORIA 9 – ogród i tereny zielone

KATEGORIA 10 – żywnienie

KATEGORIA 11 – zwierzęta

KATEGORIA 12 – aktywna ochrona środowiska

KATEGORIA 13 – proekologiczni partnerzy i dostawcy

KATEGORIA 14 – zużycie zasobów i produkcja odpadów

CELE NA KOLEJNY ROK

INFORMACJE PODSTAWOWE

1. Nazwa miejsca: Werstok - Dom Dobry

2. Województwo: podlaskie

3. Rodzaj miejsca: gospodarstwo agroturystyczne

4. Czy Twoje miejsce działa całorocznie, czy sezonowo? całorocznie

5. Czy oferujesz uprawianie turystyki niszowej? nie

6. Czy Twoje miejsce jest oddalone od terenu tzw. zwartej zabudowy o min. 0,5 km? nie

Zwarta zabudowa to „zgrupowanie nie mniej niż 5 budynków, za wyjątkiem budynków o funkcji wyłącznie gospodarczej, pomiędzy którymi największa odległość nie przekracza 100 metrów”.

7. Czy otaczają Cię tereny zielone (lasy, łąki) oddalone max. do 1 km od Twojego miejsca? tak

8. Jakie formy ochrony przyrody występują w Twojej najbliższej okolicy (do 5 km)? rezerwaty przyrody

Aby sprawdzić, czy sąsiadujesz z ww. formami, wejdź np. [tutaj](#).

Podaj, jakie to formy – konkretnie (do 5 km):

Rezerwaty Lasy Naturalne Puszczy Białowieskiej, najbliższy jest rezerwat Czechy Orlańskie

9. Czy w okolicy Twojego miejsca brak jest ewidentnych zanieczyszczeń powietrza, możliwych do zidentyfikowania za pomocą zmysłów? tak

Na przykład z fabryki w pobliżu, autostrady, ferm.

10. Czy w okolicy Twojego miejsca brak jest trwałych, uciążliwych hałasów pochodzenia antropogenicznego, mogących zakłócić wypoczynek na terenie obiektu? tak

Na przykład z fabryki w pobliżu, autostrady, torów kolejowych, lotniska, tartaku.

11. Jak oceniłbyś_abyś dostępność komunikacyjną swojego miejsca?

średnia - dojście do obiektu do 5 km

Chodzi o oszacowanie, czy niezmotoryzowani Podróżnicy będą w stanie dotrzeć do miejsca na piechotę, czy raczej potrzebny będzie transfer autem (np. w sytuacji, gdy dojście z najbliższej stacji oznacza pokonanie pieszo 10 km).

DZIAŁANIA KULTUROWE – dbałość o dziedzictwo kulturowe

Sprawdzamy, jak bardzo Gospodarz angażuje się w promocję wiedzy o regionie i lokalnej kultury. Te działania obejmują np. upowszechnianie wiedzy krajoznawczej wśród Gości lub wspieranie lokalnych wydarzeń kulturowych.

Działania Gospodarza:

5/6

1. Udostępniam Gościom materiały i źródła wiedzy o regionie i jego atrakcjach (np. poprzez specjalnie wyznaczone miejsce w obiekcie z materiałami lub na stronie internetowej obiektu).

tak

Jeśli chcesz wpisać „biblioteczka dla Gości”, podaj konkretne przykłady książek/materiałów promujących lokalne dziedzictwo kulturowe Twojego regionu.

Sposób udostępniania materiałów i konkretne przykłady:

W naszej gościnnej biblioteczce jest sporo książek o puszczańskich zwierzętach i roślinach np. Simony Kossak "O ziołach i zwierzętach", Wojciecha Sobocińskiego "Czy żubry ziewają?", dla dzieci Adama Wajraka "Przewodnik prawdziwych tropicieli".
Są mapy turystyczne, broszury np. "30 pytań o kornika, leśników i ekologów w Puszczy Białowieskiej". Są też pozycje o lokalnej społeczności np. Anna Romaniuk "Orzeszkowo 14", Anna Kamińska "Białowieża szeptem", "Księga pamięci żydów Bielska Podlaskiego", Aneta Prymaka-Oniszk "Bieżeństwo 1915"

Komentarz:

Dodatkowo polecam gościom odwiedzić w okolicznych cerkwiach, na cmentarzach, w synagodze.

2. Zapewniam pomoc w zorganizowaniu usług przewodnickich po lokalnych atrakcjach.

tak

Korzystam przede wszystkim z usług lokalnych przewodników.

Przykłady:

Polecamy gościom kompetentnych licencjonowanych przewodników do zwiedzania Rezerwatu Ścisłego Puszczy Białowieskiej

Komentarz:

Taką listę przewodników dostają goście (z nr kontaktowymi):
Grażyna Chyra "Pracownia na polanie"
Agnieszka Jakoniuk
Łukasz Synowiecki "Tropem żubra i komara"
Marcelina Zimny
Grzegorz Zimny
Lucyna Żłobin "Czajka"
Z informacją, że jeśli akurat będą niedostępni, to polecą kogoś fajnego.

<p>3. Wspieram wydarzenia promujące lokalny folklor, np. warsztaty, festiwale, zloty, koncerty, wystawy – przez współorganizację, promocję, wsparcie finansowe itp.</p>	<p>tak</p>
<p>Przykłady:</p>	<p>Festiwal "Dzikie jest piękne"</p>
<p>4. Informuję potencjalnych oraz obecnych Gości o miejscowych wydarzeniach kulturowych.</p>	<p>tak</p>
<p>W jaki sposób?</p>	<p>poprzez nasz profil w mediach społecznościowych oraz plakaty i ulotki w domu</p>
<p>5. Promuję lokalną kulturę, np. poprzez polecanie turystom miejscowego wytwórcy lub wystawianie jej/jego przedmiotów na sprzedaż w obiekcie.</p> <p>Polecane produkty są wytwarzane lokalnie i odpowiadają specyfice kulturowej odwiedzanego miejsca. Ważne: nie są to wytwory z półproduktów kupowanych np. na Aliexpressie, sprzedawane później jako „lokalne i autentyczne pamiątki z regionu”.</p>	<p>tak</p>
<p>Przykłady:</p>	<p>naturalne kosmetyki i świece wytwarzane lokalnie; słomiane kosze; kontakty do lokalnych wytwórców serów i tłoczalni olejów</p>
<p>6. Dbam o zabytkowe budynki (lub ich części), elementy wyposażenia lub inne ważne elementy związane z dziedzictwem kulturowym i historią miejsca.</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>Komentarz:</p>	<p>nasz dom jest nowy, powstał na pustym polu, ale nawiązuje do lokalnej architektury drewnianej</p>
<p>7. Dodatkowo stosuję inne działania w zakresie dbałości o dziedzictwo kulturowe.</p>	<p>nie</p>

DZIAŁANIA SPOŁECZNE – dbałość o lokalnych mieszkańców

Sprawdzamy, jak Gospodarz wpasował się w lokalną społeczność i co robi, aby ją wzmocnić i rozwijać, uwzględniając takie działania jak np. wsparcie ekonomiczne miejscowych przez zakup ich produktów i usług, polecanie takich zakupów swoim Gościom lub oferowanie mieszkańcom zatrudnienia.

Działania Gospodarza:

6/10

<p>1. Kupuję produkty od lokalnych producentów, dając im możliwości zarobku.</p>	<p>tak</p>
<p>Jakie produkty kupujesz lokalnie?</p>	<p>oleje tłoczone w naszej wsi, sery, jajka, warzywa</p>

2. Współpracuję z lokalną społecznością: przewodnikami, rzemieślnikami, twórcami itp.

tak

Współpraca może mieć formę np. zaangażowania sąsiadki do opowieści o okolicy, poproszenia pszczelarza o poprowadzenie pogadanki o apiterapii lub zorganizowania warsztatów wikliniarskich z lokalnymi gospodyniami.

Napisz z kim (np. sąsiadem pszczelarzem), (od) kiedy i w jakim zakresie współpracujesz?

z panem Janem wypłatającym kosze ze słomy, które też służą w naszym domu do podawania posiłków

Na przykład: z Panią Jasią, od 6 lat, na życzenie turystów prowadzi warsztaty z haftowania regionalnych wzorów.

3. Wspieram rozwój lokalnego rzemiosła poprzez umożliwianie okolicznym artystom i wytwórcom sprzedaży ich produktów.

tak

Przykłady współpracy:

Renata, masażystka i wytwórczyni naturalnych kosmetyków i świec

Na przykład: Pan Antoni, nasz sąsiad, sprzedaje u nas od czasu do czasu swoje wiklinowe kosze.

4. Zatrudniam pracowników obiektu głównie spośród lokalnej ludności.

tak

Jeśli jest to możliwe i posiadają odpowiednie kwalifikacje lub są chętni je zdobyć.

Liczba pracowników lokalnych:

1

Liczba wszystkich zatrudnionych:

1

5. Poszerzam świadomość ekologiczną pracowników i angażuję ich w działania proekologiczne w obiekcie.

nie

Pracownicy są poinformowani oraz zobowiązani do przestrzegania proekologicznych zasad praktykowanych w obiekcie.

Edukacja ekologiczna pracowników to także np. codzienne 15 minut poświęcane im na wyjaśnienie i pokazanie działania bardziej przyjaznego środowisku.

6. Oferuję pracownikom szkolenia podnoszące ich kwalifikacje zawodowe (np. językowe, specjalistyczne).

nie

W miarę możliwości. Nie muszą to być profesjonalne szkolenia i konferencje – mogą być prowadzone przez Ciebie, jeśli posiadasz odpowiednią wiedzę.

7. Nagradzam pracowników za działania proekologiczne na gruncie prywatnym. **nie**

Twój pracownik dojeżdża do Ciebie busem lub rowerem? Ostatnio zaczął batalię z jednorazowym plastikiem i pilnuje, by wszędzie zabierać ze sobą bawełnianą torbę i pojemnik na żywność? Wesprzyj jej/jego starania – jeśli nie możesz zaoferować np. choćby drobnej premii, obdaruj go miodem ze swojej pasieki, zapakuj koszyk ogrodowych jabłek lub zaoferuj wcześniejszy powrót do domu w wybrany dzień tygodnia. Na pewno możesz znaleźć formę, która nie obciąży Twojej kieszeni, a dla niej/niego będzie miłym dodatkiem motywacyjnym w przygodzie z eko.

8. Uwzględniam opinie i potrzeby lokalnych mieszkańców w kwestii organizowania turystyki w ich regionie. **tak**

Czy podejmowałeś_aś rozmowy z lokalnymi mieszkańcami o tym, jak ruch turystyczny wpływa na ich życie, w jaki sposób mogliby czerpać z niego profity, co im przeszkadza w zachowaniu turystów itp.?

Jakie masz wnioski z tych rozmów?

wspieramy się przekazując turystom potrzebne kontakty

9. Angażuję się w wolontariat społeczny. **nie**

To nie musi być wolontariat związany z wielkim wydarzeniem, promowanym przez celebrytów z telewizji śniadaniowej. To może być niewielka, lecz stała sąsiedzka pomoc, np. zajęcia dodatkowe dla dzieciaków z wioski, drobna, ale stała pomoc Pani Róży w cotygodniowych zakupach itp.

10. Dodatkowo podejmuję inne działania o charakterze prospołecznym. **tak**

Przykłady:

byliśmy zaangażowani w obronę Puszczy Białowieskiej przed wycinką, jesteśmy zaangażowani w pomoc uchodźcom na granicy polsko-białoruskiej

DZIAŁANIA EDUKACYJNE – edukacja ekologiczna

Sprawdzamy, co Gospodarz robi w zakresie edukacji ekologicznej i w jaki sposób upowszechnia bardziej odpowiedzialne podróżowanie. To m.in. oferowanie Gościom zajęć poszerzających ich wiedzę o ekologię i ochronie środowiska - taką, którą mogą wykorzystać zarówno w czasie podróży, jak i w życiu codziennym.

Działania Gospodarza:

8/12

1. Prowadzę zajęcia/warsztaty/prelekcje, podczas których odwiedzający mogą poszerzyć swoją wiedzę i świadomość ekologiczną lub nabyć umiejętności, które pozwolą im na wyrobienie nawyków bardziej przyjaznych środowisku.

tak

Przykłady:

warsztaty gotowania wegetariańskiego i less waste

Komentarz:

instruuje w sprawie segregowania śmieci i kompostowania

2. Zapoznaję Gości z prostymi ekologicznymi rozwiązaniami, które mogą również stosować na co dzień (po powrocie do domu).

nie

Na przykład: jak tworzyć własne ekologiczne środki czyszczące, jak zrobić prosty ogród deszczowy, jak dobrać perlatory dwufunkcyjne na krany.

3. Zachęcam Gości do poznawania lokalnego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

tak

Na przykład poprzez propozycję wycieczki przyrodniczej z kwalifikowanym przewodnikiem, połączonej z kursem ziołoznawstwa.

W jaki sposób?

wycieczki z kompetentnym przewodnikiem uświadamiają gościom wartość Puszczy Białowieskiej

4. Używam pisemnych informacji (np. naklejek, wywieszek) przypominających o proekologicznej polityce miejsca.

nie

5. Informuję odwiedzających o zasadach zachowania podczas wycieczek przyrodniczych.

tak

Na przykład o zakazie zrywania roślin chronionych, hałasowania, płoszenia lub prób oswojania dzikich zwierząt, śmiecenia, poruszania się poza systemem znakowanych szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych.

W jaki sposób?

informujemy o tym jak się zachowywać w razie spotkania z dzikim zwierzęciem np. z żubrem

6. **Edukuję odwiedzających w zakresie zasad zachowania w stosunku do lokalnych mieszkańców.** tak

Na przykład obowiązek przestrzegania ciszy nocnej, odpowiedni ubiór w miejscach sakralnych, zachowania dozwolone i niewskazane – zwłaszcza w miejscach publicznych, fotografowanie jedynie za przyzwoleniem.

W jaki sposób?

informuję o świętach i godzinach pracy

7. **Oferuję Gościom możliwość uczestniczenia w aktywnościach na rzecz przyrody lub lokalnej społeczności.** nie

Na przykład wspólnego sprzątania okolicy, realizacji projektu podnoszącego jakość życia mieszkańców, akcji wolontariackich.

8. **Udostępniam Gościom materiały i narzędzia do poszerzania świadomości ekologicznej.** tak

Chodzi o treści dotyczące OCHRONY ŚRODOWISKA, a nie treści krajoznawcze. Jeśli Twoja gościnna biblioteczka składa się z przewodników i książek o regionie, ale bez wątku eko, nie spełniasz powyższego kryterium. Jeśli polecasz książki, podaj przykłady konkretnych tytułów. Jeśli są to materiały dostępne online, podaj linki.

W jaki sposób? Co polecasz?

podręczniki naturalnego budowania (budowanie ze słomy, tynkowanie gliną itd.), książki o permakulturze: Masanobu Fukuoka " Rewolucja żdźbła słomy", Sepp Holzer "Permakultura", Ogrody Permakultury, książki Simony Kossak i Adama Wajraka

9. **Ja i/lub moi pracownicy posiadamy stosowną wiedzę o okolicy obiektu, którą dzielimy się z Gośćmi.** tak

Wiedza ta dotyczy np. informacji krajoznawczych, informacji nt. obszarów i elementów chronionych w okolicy prowadzonej działalności (+20 km) i ich potrzeb ochronnych, informacji nt. zagrożonych gatunków zwierząt, roślin, elementów krajobrazów.

Przykłady informacji przekazywanych Gościom:

Sytuacja w Puszczy Białowieskiej, sposoby ochrony i plany powiększenia Białowieskiego Parku Narodowego

10. **Stale poszerzam swoją wiedzę oraz świadomość ekologiczną.** tak

W jaki sposób?

Z jakich źródeł i materiałów korzystasz? Czy uczestniczysz w szkoleniach i spotkaniach, czytasz artykuły (popularnonaukowe, specjalistyczne) lub obserwujesz ulubione profile/kanaly? Pochwal się i poleć to, co uważasz za wartościowe.

Facebook: Permisie, Ziemioluby, Dom Przyrody i Kultury, OSBN
uczestniczyłam w szkoleniu ze szczepienia drzewek owocowych oraz w warsztatach naturalnego budownictwa

11. Jeśli oferuję Gościom spacery przyrodnicze i podobne zajęcia z wykorzystaniem zasobów przyrodniczych, trasy przebiegają po wyznaczonych szlakach lub ścieżkach i uwzględniają potrzeby lokalnej fauny i flory.

Jeśli działalność (np. spacer) lub obecność ruchu turystycznego w danym momencie mogłaby przyczynić się do degradacji zasobów przyrodniczych lub zakłócenia równowagi (np. w czasie okresów lęgowych zwierząt), takie aktywności są omijane lub przeprowadza się je w bezpiecznych dla okolicznej przyrody warunkach (np. w innym rejonie).

nie dotyczy - nie oferuję Gościom spacerów przyrodniczych

12. Jeśli oferuję Gościom aktywności w obszarach chronionych, wyznaczyłem/am maksymalną liczbę uczestników oraz częstotliwość wizyt – tak, aby nie zaburzać zdolności regeneracyjnych odwiedzanego miejsca.

nie dotyczy - nie oferuję Gościom takich aktywności

13. Jeśli proponuję Gościom zbieranie owoców leśnych, grzybów, orzechów, ziół itp., to polecam im robić to w sposób zrównoważony.

Zrównoważone zbieranie oznacza zabranie jedynie części plonów z wybranego punktu i z uwzględnieniem m.in. potrzeb dzikich zwierząt (czyli nie zbieramy wszystkiego do ostatniej jagody, tylko zostawiamy np. 20% plonów).

tak

W jaki sposób przekazujesz Gościom komunikat?

osobiście w rozmowie

14. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania w zakresie edukacji ekologicznej.

nie

DZIAŁANIA EKOLOGICZNE

Sprawdzamy, co Gospodarz robi, aby dbać o środowisko przyrodnicze i zmniejszyć swój negatywny wpływ na nie, np. dzięki oszczędzaniu wody, ograniczaniu strat energii grzewczej, zapobieganiu stratom żywności lub wzmocnieniu gospodarki cyrkularnej.

Działania Gospodarza:

120/177

KATEGORIA 1 – dostępność komunikacyjna

1. Oferuję transfer Gości z najbliższego dworca/przystanku.

tak – po wcześniejszym ustaleniu

<p>2. Oferuję zniżki lub inne profity dla osób dojeżdżających do mojego miejsca środkami komunikacji zbiorowej.</p> <p>Jeśli nie możesz proponować zniżki, rozważ zachętę w postaci np. powitalnego smoothie, miseczki malin z przydomowego ogródka, słoika domowego dżemu, ekomydełka lub innej rzeczy, którą możesz podzielić się z Gośćmi dojeżdżającymi np. koleją.</p>	nie
<p>3. Informuję Gości o możliwościach dojazdu do mojego miejsca środkami komunikacji zbiorowej.</p> <p>W jaki sposób? Gdzie są udostępnione takie informacje? Jaka jest odległość od najbliższego przystanku (pociąg i/lub autobus)? Jak brzmi nazwa przystanku(-ów) i jakie linie tam dojeżdżają?</p>	<p>tak</p> <p>w informacji mailowej przy rezerwacji, na profilu Slowhop W pobliżu przyjeżdża tylko pociąg. Najbliższa stacja PKP to Witowo, w odległości od naszego domu ok. 4 km</p>
<p>4. Informuję Gości o możliwości zwiedzania okolicy z wykorzystaniem lokalnych środków komunikacji zbiorowej (busów, autobusów, pociągów, innych pojazdów).</p>	nie
<p>5. Polecam Gościom trasy piesze/rowerowe itp. dopasowane do ich potrzeb i oczekiwań.</p> <p>Przykłady:</p>	<p>tak</p> <p>Polecamy trasy rowerowe w południowo-zachodniej Puszczy, na które można się wybrać bezpośrednio z naszego domu, bez potrzeby podwożenia rowerów autem</p>
<p>6. Udostępniam materiały do planowania wycieczek pieszych, rowerowych, narciarskich itp.</p> <p>Przykłady:</p>	<p>tak</p> <p>przewodniki i ulotki w biblioteczce; rozmowy z gośćmi</p>
<p>7. Wypożyczam Gościom rowery.</p> <p>Za darmo czy za dodatkową opłatą?</p>	<p>tak</p> <p>za opłatą</p>
<p>8. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania ułatwiające Gościom przemieszczanie się w sposób mniej szkodliwy dla środowiska.</p>	nie

KATEGORIA 2 – racjonalna gospodarka odpadami

1. SORTOWANIE ODPADÓW

<p>a) prowadzę segregację odpadów z podziałem na minimum następujące kategorie: papier, tworzywa sztuczne i metal, szkło, bio/kompost, zmieszane</p>	tak - wszystkie wymienione kategorie
---	--------------------------------------

Inne dodatkowe kategorie odpadów dostępne dla Gości: nie

Na przykład lekarstwa, elektrośmieci lub inne odpady niestandardowe.

b) pojemniki są oznakowane w sposób zrozumiały (najlepiej z opisem pożądanej zawartości) **tak**

Sposób oznakowania: podpisy

c) pojemniki stoją w miejscach ogólnie dostępnych dla wszystkich Gości **tak**

Upewnij się, że Gość, który chce sortować odpady ma ułatwione zadanie i nie musi np. przebiegać z dwoma papierkami do sąsiedniego budynku, zbiegać do piwnicy itp., tylko może to zrobić np. w swoim apartamencie.

d) w pokojach prywatnych (lub przynajmniej w poszczególnych budynkach) również dostępne są pojemniki umożliwiające sortowanie śmieci (nie pojedyncze kosze na odpady zmieszane) **tak**

Chodzi o to, by maksymalnie ułatwić Gościom sortowanie. W przypadku dostępności jednego kosza na odpady zmieszane należy uznać, że ten wymóg nie jest spełniony.

e) kompostują odpady organiczne **tak**

f) przeterminowane lekarstwa sortują osobno i informują o tym Gości **nie**

Gdzie Goście mogą wyrzucać takie odpady? sortuję, ale nie informuję o tym gości

g) sortują osobno elektroodpady, chemię przemysłową i inne niestandardowe odpady i informują o tym Gości **nie**

Gdzie Goście mogą wyrzucać takie odpady? sortuję, ale nie informuję o tym gości

h) w każdej łazience dostępny jest kosz na odpady **tak**

Posiadanie kosza w każdej łazience jest koniecznością, która minimalizuje ryzyko, że odpady higieniczne wylądują w toalecie, zanieczyszczając środowisko wodne i grożąc awarią sieci kanalizacyjnej.

i) posiadam stosowne umowy na wywóz śmieci **tak**

Podmiot odbierający odpady: PUK Hajnówka

2. Zasada „REFUSE” (ang.) – „odmawiam, jeśli nie potrzebuję”:

- a) **Planuję i robię zakupy na podstawie wcześniej sporządzonej listy** **tak**

Planowanie zakupów pozwala zmniejszyć liczbę zakupów „przypadkowych”, związanych ze spontaniczną decyzją (promocja), niekoniecznie potrzebnych lub możliwych do konsumpcji przed terminem upływu ważności produktu.

Jak często? Jaki to procent Twoich miesięcznych zakupów? **80 %**

3. Zasada „REDUCE” (ang.) – „ograniczam odpady”:

PS Nawet jeśli nie serwujesz swoim Gościom posiłków ani nie zaopatrujesz ich np. w kosmetyki lub inne produkty, które stosunkowo szybko się zużywają (jedzenie, środki czystości, ale też herbata, kawa, przyprawy itp.), odnieś się do swojego podejścia w prywatnym życiu. Wierzymy, że bycie eko to również (a może przede wszystkim) działania w czasie prywatnym, gdy „nikt nie patrzy” i nie kontroluje.

- a) **nie używam ani nie udostępniam Gościom niebiodegradowalnych artykułów jednorazowego użytku. Dotyczy to m.in. jednorazowo pakowanych porcji, talerzy, kubków i sztućców, torebek foliowych, grilli jednorazowego użytku, słomek, mieszadełek, folii spożywczej i aluminiowej, zbędnych opakowań na torebkach z herbatą, poszczególnych wykałaczkach itp.** **tak - nie używam i nie udostępniam**

Jeśli zachodzi konieczność użycia naczyń i sztućców jednorazowego użytku, użyj tych wykonanych z bambusa, masy papierowej lub jadalnych materiałów.

- b) **kupuję produkty w dużych opakowaniach (mniej odpadów)** **tak**

Oczywiście z uwzględnieniem zasad racjonalnej konsumpcji – kupuję tyle, ile jestem w stanie zużyć.

Jak często? Jaki to procent Twoich miesięcznych zakupów? **50 %**

Przykłady: **chemia gospodarcza (płyny do prania i mycia) w 10l baniakach; produkty zbożowe w bigbagach**

- c) **kupuję jednorazowo w większych ilościach** **tak**

W ten sposób zmniejszasz liczbę przejazdów związanych z transportem. Dla jasności dodamy, że dotyczy to zakupów, które będziesz w stanie wykorzystać.

- d) **przy zakupie warzyw i owoców używam własnych opakowań, np. toreb materiałowych lub woreczków siatkowych, zamiast plastikowych jednorazówek** **tak**

- e) **zaopatruję się w miejscach, gdzie można kupić produkty na wagę/bez opakowań** **tak**

Jaki to procent miesięcznych zakupów? **80 %**

f) wybieram produkty w niezbędnym, oszczędnym opakowaniu

tak

Przykłady takich produktów:

makarony, kawa, herbata, mleko roślinne

g) zachęcam Gości do picia wody kranowej

tak

Jeśli woda nie jest przyjemna w smaku, zapewniamy filtry do wody (dzbanek, kran). W ten sposób łatwiej nakłonić Gości do częstszego spożywania wody kranowej, dzięki czemu ogranicza się zużycie plastikowych butelek na wodę. Filtry powinny spełniać standardy sanitarne (regularna wymiana/czyszczenie).

4. Zasada „REUSE” oraz “RECYCLE” (ang.) – „używam ponownie” i „przetwarzam”

a) używam ponownie (wielokrotnie) przedmioty, które można by uznać za odpady

tak

Na przykład wykorzystanie słoików po zakupionych produktach jako opakowań na żywność.

Przykłady:

słoiki, kartony i papiery jako ściółka na grządkach

b) wybieram produkty, których opakowania nadają się do recyklingu

tak

Przykłady:

papier toaletowy i ręczniki papierowe w papierowych opakowaniach, produkty spożywcze w szklanych butelkach i słoikach

c) wykorzystuję stare przedmioty niezdadne do pełnienia swojej pierwotnej funkcji

tak

Na przykład szczoteczki do zębów do czyszczenia fug w łazienkach, zużyte ręczniki, prześcieradła i pościel z naturalnych materiałów w celach gospodarskich - jako ścierki.

Przykłady:

zużyte tkaniny jako szmaty przydatne w pracach plastycznych i budowlanych; stare ręczniki jako element pościeli dla psów

d) zamiast wyrzucać, przekazuję nieużywane meble, np. organizacjom charytatywnym, sąsiadom, innym chętnym

tak

Przykłady:

oddaliśmy znajomym akcesoria dziecięce, z których wyrosły nasze dzieci (krzeselka, foteliki, nocniki itp.)

e) upcykluję nieużywane przedmioty, np. na meble, elementy wyposażenia, ozdoby ogrodowe, zabawki dla dzieci itp.

tak

Upcycling – wykorzystywanie starych materiałów i przedmiotów w taki sposób, aby nadać im nową funkcję i wytworzyć produkty wyższej jakości niż wykorzystywane do ich produkcji materiały/półprodukty, np. stworzenie łóżka z drewnianych palet, lustra ze starej ramy okiennej itp.

Podaj przykłady upcyklingu w Twoim obiekcie:

regał z desek pozostałych po budowie, wypełnienie ścian odpadami pobudowlanymi,

9. Regularnie monitoruję instalację wodną (i ew. przecieki).	nie
10. Zastosowałem/am odpowiedni do warunków system zagospodarowania ścieków, który jest na bieżąco monitorowany i konserwowany.	tak
Rodzaj systemu zagospodarowania ścieków w Twoim miejscu:	przydomowa oczyszczalnia gruntowo-roślinna
11. Zainstalowałem/am osobny wodomierz w punktach zwiększonej konsumpcji wody.	nie
W ten sposób można monitorować zużycie wody w miejscach zwiększonej konsumpcji (np. przy basenie) i zareagować na czas, gdy przekracza założone limity.	
12. Zachęcam Gości do oszczędzania wody.	nie
13. Świadomie zrezygnowałem/am z basenu i balii.	tak
14. Jeśli jest staw kąpielowy lub basen ekologiczny, spełnia wszystkie normy higieniczne gwarantujące Gościom bezpieczną kąpiel.	nie dotyczy (nie mam stawu kąpielowego ani basenu ekologicznego)
Filtracja powinna opierać się na odpowiednim doborze roślinności, naturalnych filtrów biologicznych i filtrów mechanicznych, zaś raz na sezon (lub w zależności od potrzeb) do wody powinny zostać dodane odpowiednie preparaty biologiczne zapewniające właściwą florę bakteryjną w zbiorniku.	
15. Korzystam ze studni głębinowej.	tak
Jeśli woda ze studni jest wykorzystywana do celów spożywczych, powinna być stosownie uzdatniana, a jej jakość jest badana pod kątem przydatności do spożycia minimum raz w roku lub za każdym razem, gdy zauważalne są zmiany jej właściwości (np. kolor, mętność, zapach itd.).	
Komentarz:	tylko w ogrodzie: do mycia rzeczy i psów na zewnątrz i podlewania
16. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie zarządzania zasobami wodnymi.	nie

1. Wykorzystuję odnawialne źródła energii. tak

a) panele fotowoltaiczne tak

Jaki to procent zapotrzebowania na miesięczne zużycie energii elektrycznej w Twoim obiekcie (szacunkowo)? 90

Jaki to procent zapotrzebowania na miesięczne zużycie energii grzewczej w Twoim obiekcie (szacunkowo)? 10

b) panele solarne (energia grzewcza) nie

c) pompa ciepła tak

Jaki to procent zapotrzebowania na miesięczne zużycie energii grzewczej w Twoim obiekcie (szacunkowo)? 80-90%

d) turbina wiatrowa nie

e) kocioł na biomasę nie

e) system pasywnej wentylacji nie

2. Nie ogrzewam mojego miejsca węglem. tak - nie ogrzewam węglem

3. Jeśli ogrzewam moje miejsce drewnem, pochodzi ono z legalnych źródeł. nie dotyczy

Drewno kupione na opał powinno pochodzić ze sprawdzonych, legalnych źródeł, prowadzących zrównoważoną gospodarkę zasobami leśnymi. Wynoszenie drewna z lasu jest eksploatacją środowiska utrzymującego równowagę biologiczną w Twojej okolicy.

4. Woda ogrzewana jest energią z odnawialnych źródeł. tak

Jaki procent zapotrzebowania na miesięczne zużycie energii do grzania wody pochodzi z OZE (odnawialnych źródeł energii)? 100%

Źródło ogrzewania wody: pompa ciepła

<p>5. Sauna ogrzewana jest czystą energią odnawialną.</p> <p>Co to znaczy: czystą energią? To np. wtedy, gdy sauna jest ogrzewana elektrycznie, a prąd do jej ogrzania masz z fotowoltaiki, a nie od dystrybutora, który wytwarza go, spalając węgiel.</p>	nie dotyczy - nie mam sauny
<p>6. Jeśli w moim obiekcie jest basen lub balia, to są one ogrzewane czystą energią odnawialną.</p>	nie dotyczy - nie mam basenu ani balii
<p>7. Zastąpiłem/am świetlówki i tradycyjne żarówki żarowe żarówkami LED.</p>	tak
<p>Jaki to procent oświetlenia na terenie całego miejsca?</p>	100 %
<p>8. Zainstalowałem/am oświetlenie z czujnikiem ruchu.</p>	nie
<p>9. Zewnętrzne oświetlenie zostało zredukowane do niezbędnego (oraz wyposażone w czujniki ruchu).</p> <p>Redukcja oświetlenia do niezbędnego oznacza m.in., że pomaga ono dotrzeć bezpiecznie z punktu A do punktu B. Idealnie, jeśli będzie ono działać w oparciu o czujnik ruchu i dzięki energii odnawialnej. Biorąc pod uwagę cel certyfikacji, oświetlenie dekoracyjne nie jest oświetleniem niezbędnym.</p>	nie
<p>10. Nie zostawiam urządzeń w trybie czuwania (ang. stand-by).</p>	tak – na ogół nie zostawiam
<p>11. Jeśli używam baterii, to są to akumulatory, które można naładować i użyć ponownie.</p>	nie
<p>12. Regularnie monitoruję i analizuję zużycie energii.</p> <p>Przeprowadzany jest przynajmniej coroczny przegląd urządzeń i instalacji.</p>	nie
<p>13. Regularnie sprawdzam urządzenia i instalacje elektryczne, grzewcze i wentylacyjne.</p> <p>Przeprowadzany jest przynajmniej coroczny przegląd urządzeń i instalacji.</p>	nie

<p>14. Reguluję optymalne zużycie energii np. z wykorzystaniem urządzeń typu SMART (umożliwiające np. ustawienie maksymalnej wysokości temperatury w każdym pomieszczeniu).</p>	<p>tak</p>
<p>Stosowane rozwiązania:</p>	<p>pompa ciepła ma inteligentne ustawienia, które regulują temperaturę np. obniżają temperaturę w nocy</p>
<p>15. Klasa energetyczna Twoich urządzeń (ze starym oznakowaniem)</p> <p>Nowe oznakowanie klas energetycznych wprowadzono od III 2021 r.</p>	<p>lodówka: A+++ , A+ pralka: A+++ piekarnik: A+ telewizor: nie używam zmywarka: A+++ kuchenka (indukcyjna lub elektryczna): moje urządzenie nie ma wskazanej klasy energetycznej inne urządzenia: nie używam</p>
<p>16. Klasa energetyczna Twoich urządzeń (z nowym oznakowaniem):</p>	<p>lodówka: mam, ale ze starą etykietą energetyczną pralka: mam, ale ze starą etykietą energetyczną piekarnik: mam, ale ze starą etykietą energetyczną telewizor: nie używam zmywarka: mam, ale ze starą etykietą energetyczną kuchenka (indukcyjna lub elektryczna): moje urządzenie nie ma wskazanej klasy energetycznej inne urządzenia: nie używam</p>
<p>17. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie zarządzania energią elektryczną i grzewczą – np. solarne dachówki, maty na podczerwień, perowskity itp.</p>	<p>nie</p>

KATEGORIA 5 – racjonalna gospodarka chemią i środkami czystości

<p>1. Oferuję Gościom kosmetyki, w których znajduje się:</p> <p>Używane produkty:</p>	<p>a) tak – znajduje się w nich przynajmniej 90% składników naturalnych lub pochodzenia naturalnego bezpiecznych dla zdrowia i środowiska, opakowania są biodegradowalne lub podlegają recyklingowi, i nie były testowane na zwierzętach</p> <p>mydło w płynie Ekos kupowane w 10l baniakach</p>
<p>2. Kosmetyki dla Gości są dostępne w dużych opakowaniach, najlepiej wielokrotnego użytku (np. w dozownikach).</p> <p>Staraj się nie proponować Gościom kosmetyków w mini-opakowaniach – to dodatkowa produkcja odpadów. Wyjątkiem mogą być naturalne, małe mydełka bez opakowań (lub duże mydło pokrojone na małe części). Pozostałe resztki mogą być wykorzystywane w Twoim miejscu np. do prac gospodarskich.</p> <p>Przykłady produktów w dużych opakowaniach (konkretnie):</p> <p>Komentarz:</p>	<p>tak</p> <p>mydło w płynie Ekos, płyn do zmywania Bio D</p> <p>mydło w płynie Ekos kupowane w 10l baniakach</p>

<p>3. Ograniczam środki chemiczne do minimum, zastępując je tzw. „alternatywnymi środkami czystości” – bezpiecznymi dla zdrowia i środowiska.</p> <p>Dotyczy to nie tylko kosmetyków czy podstawowych środków czystości, ale także takich produktów jak tabletki do zmywarki czy proszkek do prania. Wyjątek stanowią sytuacje, gdy użycie chloru lub innych środków do dezynfekcji jest wymogiem sanitarnym.</p>	<p>tak</p>
<p>Przykłady:</p> <p>Komentarz:</p>	<p>biodegradowalna chemia gospodarcza: płyny do czyszczenia; używamy też kwasu cytrynowego i octu</p> <p>tabletki do zmywania Ekos, płyn do mycia naczyń Bio D, płyn do prania Ekos, biodegradowalne worki na śmieci BioBag</p>
<p>4. W miarę możliwości robię zakupy w miejscach, gdzie można nabyć produkt na wagę, skorzystać z własnego opakowania (ponownego użytku) lub kupić produkt w oszczędnym opakowaniu.</p> <p>Dotyczy to zarówno kosmetyków, jak i środków czystości.</p>	<p>tak</p>
<p>Przykłady:</p>	<p>lokalne targowisko</p>
<p>5. Nie używam toalet chemicznych – co najwyżej toalety kompostowe.</p> <p>Jeśli miejsce nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej (np. domki w koronach drzew), stosuje się toalety kompostowe.</p>	<p>nie dotyczy (mam toaletę spłukiwaną wodą)</p>
<p>6. Używam ekologicznego papieru toaletowego – z makulatury, niebarwionego i niechlorowanego.</p> <p>Komentarz:</p>	<p>tak</p> <p>Używamy papieru marki EUROPROFITI Eco - jest w 100% z recyklingu, bez kleju i bez chloru (wg producenta), chociaż jest biały.</p>
<p>7. Używam ręczników materiałowych zamiast jednorazowych ręczników papierowych.</p>	<p>nie</p>
<p>8. Używam przede wszystkim takich narzędzi do utrzymywania czystości, które mogą być długo eksploatowane lub są wykonane z materiałów nadających się do recyklingu/są biodegradowalne.</p> <p>Na przykład myjek konopnych lub gąbek z celulozy zamiast standardowych gąbek do mycia naczyń.</p>	<p>tak</p>
<p>Przykłady:</p>	<p>szczotka do mycia naczyń</p>
<p>9. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie chemii i środków czystości.</p>	<p>nie</p>

KATEGORIA 6 – przyjazne środowisku budownictwo

1. **W miarę możliwości wykorzystałem/am istniejące już zabudowania i je ewentualnie zmodernizowałem/am, z zachowaniem zasad polityki prośrodowiskowej – zamiast budowania kolejnego, całkowicie nowego budynku.** **nie**

Wyjątkiem może być sytuacja, gdy nowy budynek jest budynkiem niskoenergetycznym, pasywnym, zeroenergetycznym lub plusenergetycznym (tzw. heliotropem).

2. **Projekt mojego budynku harmonijnie wpisuje się w krajobraz.** **tak**

Budynek proekologiczny szanuje miejscową przestrzeń, umiejętnie się w nią wpisując, zamiast przytłaczać i dominować wyglądem, który zaburza krajobraz i narusza spójność tradycyjnej lokalnej architektury. Stosowane są kolory i materiały dopasowane do otoczenia (również w przypadku oznakowania, np. szyldu). Dobrze widziana jest zgodność lub przynajmniej nawiązanie do regionalnej specyfiki architektonicznej (np. architektura sudecka, mazurska).

Innymi słowy – jeśli Twoje miejsce stoi w lesie/na polanie/na tle gór itp., i odcina się na tle krajobrazu np. jaskrawą fasadą, jest ogrodzone parawanem betonowego płotu lub otacza go tujowy szpaler – to nie spełnia tego kryterium. Pożądanym wzorem może być np. architektura skandynawska, domy z fasadą z opalanego drewna – będące jedynie elementem krajobrazu, a nie jego pierwszym i głównym planem.

Komentarz:

Nasz dom nawiązuje do drewnianej zabudowy gospodarczej regionu tzn. przypomina podlaską stodołę

3. **Wykorzystałem/am materiały budowlane przyjazne środowisku (drewno, glina, kamień itp.).** **tak**

Preferowane są materiały naturalnego pochodzenia, przyjazne dla środowiska, lokalne, nadające się do recyklingu – szczególnie w przypadku nowo budowanych miejsc.

Wykorzystane materiały:

nasz dom zbudowany jest w technologii stawbale czyli słomiano-glinianej

4. **Wykorzystałem/am materiały budowlane pozyskane lokalnie, z odzysku lub/i ze zrównoważonych źródeł.** **tak**

Wykorzystane materiały:

słoma i część gliny z okolicy; drewno z Podlasia

5. **Unikałem/am stosowania sztucznych materiałów, jeśli nie było to niezbędne.** **tak**

Na przykład sidingu z PVC.

6. Mój budynek posiada stosowne świadectwo energetyczne potwierdzające mniejsze zapotrzebowanie na energię grzewczą:

Budynki plusenergetyczne (heliotropy) - obiekty mieszkalne, które nie tylko są samowystarczalne, ale produkują dodatkowo nadwyżkę energii elektrycznej.

Budynek zeroenergetyczny charakteryzuje przede wszystkim zerowa lub bardzo niska ilość potrzebnej energii, która pozyskiwana jest z w bardzo wysokim stopniu z OZE (odnawialnych źródeł energii).

Roczne zapotrzebowanie budynku pasywnego na energię grzewczą nie przekracza 15 kWh/m².

Roczne zapotrzebowanie budynku niskoenergetycznego na energię grzewczą nie przekracza 30 kWh/m².

Roczne zapotrzebowanie budynku energooszczędnego na energię grzewczą nie przekracza 60 kWh/m².

Porównanie do standardowego, jednorodzinne budynek mieszkalnego - 120 kWh/(m²/rok).

nie – żaden z powyższych. Nie posiadam świadectwa energetycznego i prawdopodobnie mam budynek o standardowej izolacji cieplnej (mniej lub bardziej energochłonny)

Komentarz:

Nie posiadamy świadectwa energetycznego, ale nasz budynek kwalifikuje się jako pasywny

7. Zastosowałem/am wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła zamiast grawitacyjnej.

nie

Komentarz:

8. Zastosowałem/am różne metody ocieplenia poprawiające właściwości termoizolacyjne budynku.

tak

Zastosowane rozwiązania:

izolacja ze słomy

9. Projekt okien pozwala oszczędzać energię elektryczną niezbędną do oświetlenia pomieszczeń.

tak

Czyli okna są zaprojektowane tak, by w pomieszczeniach było maksymalnie widno przez jak najdłuższą część dnia.

10. Przynajmniej 75% okien jest wydajnych energetycznie i spełnia aktualne wymogi w zakresie wydajności energetycznej.

nie

11. Zastosowałem/am naturalne metody regulacji temperatury i nie mam klimatyzacji.

tak – nie mam klimatyzacji

Na przykład gruntowy wymiennik ciepła, rolety, projekt budynku wspierający naturalną regulację termiczną.

Zastosowane rozwiązania:

słomiana izolacja ścian, która zapobiega nadmiernemu nagrzewaniu pomieszczeń

12. Moje miejsce ma zielony dach.

nie

Zielony dach zwiększa izolację termiczną oraz powierzchnię biologicznie czynną, wspierając korzystne procesy przyrodnicze w otoczeniu.

13. Użyłem/am ekologicznych farb, podkładów, masy szpachlowej i innych materiałów budowlanych o niskiej zawartości lotnych związków organicznych.

tak

Przykłady:

farby gliniane własnej roboty; ekologiczne farby i oleje do drewna

Komentarz:

Drewno na ścianach malowaliśmy transparentną farbą Liberon Bloom, która ma certyfikat Ecolabel.
Farby gliniane (już nie kręcę sama:))i wapienne z firmy Costka.
Oleje i woski do drewna Allbäck <https://www.agohome.pl/category/wosk-do-drewna?horizontal>

14. Zastosowałem/am rozwiązania do utwardzenia powierzchni inne niż asfalt i tradycyjna kostka brukowa.

tak

Wskazane jest, aby jak największa powierzchnia terenu mogła swobodnie przepuszczać wodę opadową do gruntu i jednocześnie ułatwiać jej odparowanie, umożliwiając zachowanie naturalnych właściwości podłoża. Jeśli utwardzenia wymagają wybrane fragmenty terenu (np. podjazd), stosowany jest np. tłuczeń lub ekologiczna kostka brukowa.

Zastosowane rozwiązania:

nie mamy specjalnie utwardzonej powierzchni, wjazd i parking jest ziemny

15. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie budownictwa.

tak

Przykłady:

ściany działowe na parterze powstały w technologii gliny ubijanej

KATEGORIA 7 – wyposażenie

1. Charakter wnętrz nawiązuje do specyfiki kulturowej lub geograficznej regionu, w którym miejsce jest zlokalizowane.

nie

2. Elementy wyposażenia wnętrz pochodzą głównie z drugiej ręki lub z materiałów z odzysku albo powstały w procesie upcylingu.

tak

Upcycling – wykorzystywanie starych materiałów i przedmiotów w taki sposób, aby nadać im nową funkcję i wytworzyć produkty wyższej jakości niż wykorzystywane do ich produkcji materiały/półprodukty.

Jaki to procent całego wyposażenia?

50%

Przykłady:

meble kuchenne zostały nam podarowane przez przyjaciół, którzy odnawiali swoje mieszkanie

3. Wyposażenie wnętrz zostało dobrane harmonijnie (nawet jeśli pochodzi z odzysku) i przedstawia spójny styl; jego elementy są w większości wykonane z naturalnych materiałów; nie dominują w nim plastikowe elementy wyposażenia wnętrz pochodzące z produkcji masowej.

tak

Jaki to procent całego wyposażenia (szacunkowo)?

80 %

Przykłady:

meble z litego drewna z drugiej ręki

4. Wybrane elementy wyposażenia pochodzą od lokalnych wytwórców (np. ręcznie tkany chodnik, obraz, rzeźba, haftowany obrus, ceramiczny wazon, stolik itp.).

tak

Jaki to procent całego wyposażenia (szacunkowo)?

20 %

Przykłady:

ręcznie wykonane abażury, słomiane kosze

5. Wybrane elementy wyposażenia zrobiłem/am sam/a.

tak

Jaki to procent całego wyposażenia (szacunkowo)?

10 %

Przykłady:

abażury, obrazy

6. Nie eksponuję na terenie mojego miejsca: trofeów myśliwskich, skór i futer wieszanych na ścianach, służących jako dywaniki, maty na krzesła itp.

tak – nie eksponuję

7. Udostępniam torby materiałowe lub kosze na zakupy dla Gości.

nie

Goście są zachęceni do korzystania z toreb np. przy planowanych zakupach lub wycieczkach, dzięki czemu mogą uniknąć plastikowych jednorazówek. Idealnie, jeśli liczba dostępnych toreb odpowiada maksymalnej liczbie Gości na pomieszczenie/budynek. Minimalna liczba to przynajmniej jedna torba na pokój apartament/jednostkę sypialną.

8. Udostępniam pojemniki na żywność wielokrotnego użytku do dyspozycji Gości.

tak

Goście są zachęceni do zabierania pojemników na wycieczki, aby mogli do nich chować np. niedojedzony posiłek, kupione po drodze czereśnie lub skórki po zjedzonych bananach. To działanie to nie tylko redukcja potencjalnych odpadów, ale również element edukacji ekologicznej Gości. Liczba dostępnych pojemników powinna odpowiadać maksymalnej liczbie Gości na pomieszczenie/budynek.

Liczba dostępnych pojemników/max. liczba osób:

2/8

Gdzie są one dostępne?

wspólna kuchnia

9. Udostępniam butelki na wodę wielokrotnego użytku do dyspozycji Gości. nie

Goście są zachęcani do zabierania butelek z kranówką na wycieczki, aby nie musieli kupować wody w plastikowych butelkach. Liczba dostępnych butelek powinna odpowiadać maksymalnej liczbie Gości na pomieszczenie/budynek.

10. Udostępniam Gościom kosz piknikowy z naczyńiami i sztućcami wielorazowego użytku. nie

To bardzo atrakcyjny „umilacz” pobytu dla Gości, którzy w ten sposób nie będą mieli pokusy, żeby kupić zestaw jednorazowych plastików na plenerowy wypad.

11. Udostępniam Gościom przyjazne środowisku środki czystości (np. płyn do naczyń, tabletki do zmywarki, proszek do prania). tak

Dzięki temu istnieje większa pewność, że na terenie miejsca będzie się używać środków neutralnych dla środowiska.

Jakie środki eko udostępniasz?

tabletki do zmywania Ekos, płyn do mycia naczyń Bio D, płyn do prania Ekos, biodegradowalne worki na śmieci BioBag

Gdzie są one dostępne?

wspólna kuchnia; płyn do prania - na życzenie

12. Zbędne elementy wyposażenia przekazuję tam, gdzie mogą być przydatne. tak

Chodzi o to, by nie wyrzucać wciąż dobrych sprzętów (lub ich części) i starać się utrzymać je jak najdłużej w obiegu, zamiast zasilać wysypiska śmieci.

Podaj przykłady takich działań i napisz, gdzie oddajesz zbędne przedmioty/części:

lokalne tablice ogłoszeniowe; wśród znajomych

13. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie wyposażenia mojego miejsca. nie

KATEGORIA 8 – działania organizacyjno-promocyjne

1. Stawiam na promocję online (strona www, portale społecznościowe itp.). tak

2. Prowadzę dokumentację miejsca głównie w formie elektronicznej (unikam dużej ilości wydruków). tak

3. Jeśli coś drukuję, to używam papieru recyklingowego. tak

Na przykład dokumentacja biurowa, menu, regulamin, wizytówki.

Przykłady:

faktury (rzadko, większość elektroniczna), informacje praktyczne w pokojach

4. Jeśli coś drukuję, to stosuję bardziej przyjazne środowisku metody druku. tak

Na przykład wydruk dwustronny, zmiana nasycenia koloru czarnego ze 100% na 80%.

5. Prezentuję rzetelne i aktualne informacje o mojej działalności i ekostaraniach. tak

Aktualizuj na bieżąco informacje o miejscu na stronie internetowej oraz w używanych mediach, unikaj też zw. greenwashingu – przedstawiaj wyłącznie faktycznie działania i ich skalę. Używaj terminów związanych z działaniami na rzecz ochrony środowiska konsekwentnie i ze zrozumieniem (np. odróżniaj certyfikowane produkty ekologiczne od produktów naturalnych, wyprodukowanych bez chemii, ale nie posiadających ekocertyfikacji).

Unikaj również używania niejasnych określeń – jeśli coś jest „ekologiczne”, wyjaśnij, w jaki sposób dany produkt lub działanie poprawia stan środowiska lub zmniejsza nań negatywny wpływ.

Przykłady komunikatów (linki):

<https://www.werstok.eu/index.html>
opis technologii, w której powstał nasz dom, blog dokumentujący powstawanie domu

6. Udostępniam regulamin użytkownika miejsca, który uwzględnia zasady proekologiczne i kulturowe oraz konsekwentnie egzekwuję te zasady. tak

Link do regulaminu:

https://www.werstok.eu/index-5_Informacje%20praktyczne.html

Komentarz:

Są to informacje praktyczne, a nie regulamin, ale zawierają informacje dotyczące segregacji śmieci, używania wody itp.

7. Stosuję uczciwe działania promocyjne w zakresie ochrony środowiska – np. używam zdjęć prezentujących moją ofertę. tak

Grafiki i zdjęcia użyte do promocji powinny przedstawiać rzeczywiste elementy obiecywane w ofercie, a wszystkie deklaracje zgodności ze zrównoważonym rozwojem są dokonywane na podstawie czynów dokonanych, nie zaś dopiero planowanych. Wklej link do przykładowego komunikatu spełniającego ww. warunki lub opisz, w jaki sposób spełniasz to kryterium.

Przykłady:

<https://www.werstok.eu/index.html>
Zdjęcia na naszej stronie są w większości naszego autorstwa lub autorstwa znajomych lokalnych fotografów

<p>8. Komunikuję swoje zaangażowanie w ochronę środowiska i promocję odpowiedzialnego podróżowania.</p>	<p>tak</p>
<p>W jaki sposób?</p>	<p>znaczkę na stronie głównej: miejsce wege i antymyśliwskie</p>
<p>9. Udzielam Gościom kompletnych informacji o panujących zasadach, m.in. odnośnie do sortowania śmieci (np. na początku przyjazdu).</p> <p>Wskaż, jak Goście mogą pomóc Ci w zmniejszeniu negatywnego wpływu na środowisko. Zadbaj, by informacje o wymaganiach proekologicznych wobec nich były jasno sformułowane i zostały im przekazane. Poinformuj ich, gdzie i jak sortowane są śmieci, gdzie mogą znaleźć bawełnianą torbę na zakupy i pojemniki na żywność do pożyczania na wycieczki.</p>	<p>tak</p>
<p>W jaki sposób?</p>	<p>ustnie, informacje praktyczne pisemnie w każdym pokoju</p>
<p>10. Posiadam certyfikat ekologiczny.</p>	<p>nie</p>
<p>Komentarz:</p>	<p>znajdujemy się na mapie https://ethymaps.com/</p>
<p>11. Wspieram odpowiedzialne przedsięwzięcia lokalne.</p> <p>Zbierz adresy przyjaznych środowisku placówek gastronomicznych, kawiarni dających zniżki za zakup kawy do własnego kubka, etycznych atrakcji turystycznych i miejsc noclegowych, sklepów, w których można nabyć wiele produktów na wagę oraz sprzedających lokalne rękodzieło itp. To nie tylko wsparcie miejsc z filozofią podobną Twojej i promowanie idei rozwoju zrównoważonego, ale także bezcenne wskazówki dla Twoich Gości.</p>	<p>tak</p>
<p>Przykłady:</p>	<p>polecamy przewodników puszczańskich, o których wiemy, że mają zdrowe poglądy na ochronę Puszczy; polecamy lokalnych producentów produktów spożywczych, którzy działają ekologicznie i etycznie</p>
<p>12. Promuję etyczne atrakcje odwiedzanego regionu. Nie promuję takich aktywności jak myślistwo, jazda quadami lub motocyklami po lesie, offroad, delfinaria, papugarnie itp.</p>	<p>tak</p>
<p>13. Jeśli oferuję gadżety, to tylko praktyczne i najlepiej eko – z materiałów z odzysku, rodzimego pochodzenia, do ponownego wykorzystania, niepakowane w plastik itp.</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>Przykłady: Komentarz:</p>	
<p>14. Regularnie zbieram opinie i oceny od odwiedzających moje miejsce oraz ulepszam swoją działalność na podstawie zasadnych uwag.</p>	<p>tak</p>
<p>W jaki sposób?</p>	<p>opinie na Slowhop</p>

15. Promuję ideę turystyki regeneratywnej.

nie

Idea turystyki regeneratywnej zakłada – w przeciwieństwie do dotychczasowych haseł turystyki zrównoważonej typu „leave no trace” – że turysta nie tylko nie będzie pozostawiać odwiedzanego miejsca bez śladu swojej bytności, ale wręcz pozostawi je w lepszym stanie, niż je zastał. Takie podejście, wywołane m.in. skalą postępujących zniszczeń w środowisku, zakłada aktywne, konkretne i wymierne działania na rzecz ochrony przyrody.

16. Notuję swoje osiągnięcia (w tym postęp) w kierunku działań bardziej przyjaznych środowisku.

nie

Spersonalizowane statystyki pokazujące Twoje postępy w ekostaranianach to szansa na o wiele lepsze zrozumienie przez Gości omawianego problemu. Pamiętaj o rzetelności prowadzonych obserwacji – stosując zbyt duże uproszczenia lub skróty możesz wyjść zbyt „hurraoptymistycznie” i stracić wiarygodność przekazu.

17. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie zarządzania miejscem i jego promocji.

nie

KATEGORIA 9 – ogród i tereny zielone

1. Unikam nadmiernej zabudowy terenu: teren biologicznie czynny na mojej działce zajmuje przynajmniej 40 % (lub więcej, jeśli wymagają tego przepisy).

tak

Jest to ważne m.in. ze względu na ochronę terenu biologicznie czynnego, ale także ochronę krajobrazu i jego walorów estetycznych. Teren biologicznie czynny to teren, na którym rosną rośliny: drzewa, krzewy, trawy, kwiaty – pozostający w takim stanie, że wody opadowe i roztopowe mogą z niego swobodnie wsiąkać do gruntu. Taką powierzchnię stanowią np. trawnik, rabaty, ale też stawy i oczka wodne, jak i pokryte roślinnością dachy (częściowo).

Minimalny obszar terenu biologicznie czynnego dla Twojej działki/działek (%):

50

Obecny obszar biologicznie czynny dla Twojej działki - szacunkowo (%):

80

2. Uprawiam ogród zgodnie z zasadami permakultury.

tak

Może też być np. metodą „Back to Eden” lub rewilding.

3. Moje tereny zielone składają się głównie z rodzimych gatunków roślin.

tak

Przykłady (konkretne gatunki):

Wiesiołek, dziewanna, brzozy, sosny

<p>4. Stosuję mikroretencję (oczko wodne, zielony dach, ogród deszczowy, i in.) i różne rozwiązania zwiększające retencję krajobrazową.</p> <p>Dzięki temu <u>woda wolniej odpływa</u> do naturalnych cieków i zbiorników wodnych lub systemów kanalizacji, co pozwala m.in. zmniejszyć lub zapobiegać negatywnym skutkom suszy.</p>	nie
<p>5. Zbieram deszczówkę.</p>	nie
<p>6. Posiadam system nawadniania dla upraw i roślin ogrodowych.</p>	tak
<p>Komentarz:</p>	Nie mamy tradycyjnego rozwiązania, ale oczyszczona woda z oczyszczalni jest rozprowadzana podziemnymi rurami w sadzie
<p>7. Tam, gdzie to możliwe, zabezpieczam rośliny/glebę np. korą.</p> <p>Jest to przeciwdziałanie suszy latem, a na zimę stanowi naturalną okrywą systemu korzeniowego, źródło próchnicy i niezbędnych składników mineralnych, a dla ptaków darmowy „karmnik” (dużo owadów) w czasie niedostatku pokarmu.</p>	tak
<p>Gdzie stosujesz takie zabezpieczenia?</p>	W sadzie, w ogrodzie warzywnym
<p>8. Nie podlewam trawników wodą z wodociągu.</p> <p>Zamiast wody wodociągowej korzystaj z deszczówki (ew. wody ze studni) i postaw na retencję krajobrazową.</p>	tak – nie podlewam
<p>Skąd czerpiesz wodę do podlewania trawników?</p>	Studnia głębinowa
<p>9. Dobrałem am rośliny odpowiednie do warunków siedliskowych.</p>	tak
<p>Przykłady (konkretne gatunki):</p>	Żywopłot z ałyczy
<p>10. Stosuję rozwiązania ogrodnicze i aranżacje pozwalające na całoroczny kontakt z zielenią oraz korzystanie z przydomowych upraw bez użycia chemii.</p> <p>Np. walipini.</p>	nie
<p>11. Jeśli na terenie mojego miejsca wyznaczone jest miejsce dla dzieci, jego budowa oraz wyposażenie składa się przede wszystkim z naturalnych materiałów (np. kuchnia błotna itp.).</p>	nie dotyczy

12. Jeśli to możliwe, wyznaczone jest odpowiednio przygotowane stanowisko do rozpalania ogniska lub grilla.

tak

Dzięki wyznaczonemu stanowisku na ognisko lub grilla Goście będą mieli mniejszą pokusę, by zorganizować ognisko na dziko lub użyć jednorazowego grilla.

13. Na terenie mojego miejsca używanie grillów jednorazowych jest zabronione, o czym Goście są wcześniej informowani.

nie

14. Nie stosuję chemicznych środków ochrony roślin.

tak – nie stosuję

Jakie przyjazne środowisku metody upraw stosujesz?

Rośliny wieloletnie, które same się rozsiewają: rukolą, ogórecznik np. og

15. Stosuję ekologiczne środki odstraszania kleszczy, komarów, mszyc, ślimaków itd.

tak

Jakie środki stosujesz (konkretnie)?

Cynamon, gnojówka z pokrzywy

16. Nie używam soli i środków chemicznych do odszraniania i odśnieżania.

tak - nie używam

17. Nie wynoszę z lasu drewna na opał ani chrustu, nie stosuję dzikiej wycinki drzew lub zbioru roślin chronionych.

tak – nie wynoszę i nie stosuję

Nawet stare, połamane gałęzie i zalegające drzewa są niezbędne do prawidłowego obiegu materii i utrzymania odporności biologicznej lasu.

18. Większą część mojego terenu pozostawiam bez koszenia lub koszę rzadko.

tak

Jaki procent swojego terenu zielonego nie kosisz lub kosisz rzadko?

100 %

Jak często kosisz?

Raz w roku

19. Jeśli koszę, to niezbyt nisko – tak, żeby wysokość trawy zapobiegała przesuszeniu gleby.

tak

20. Nie grabię liści lub pozostawiam zgrabione w wyznaczonym miejscu, w którym mogą chować się jeże i inne małe zwierzęta.

tak – nie grabię/zostawiam kupki opadłych liści

21. Tworzę przestrzeń dla pożytecznych owadów: nie koszę całego terenu i unikam chemii, zostawiam im np. stare pniaki, sadzę rośliny przyjazne zapylaczom, np. pszczołom, motyłom, trzmielom, chrząszczom, muchówkom i in. **tak**

Przykłady posadzonych roślin (konkretnie): Mniszek lekarski, jaśmin

22. Zakładam budki lęgowe dla ptaków i/lub zapewniam im spokojne siedlisko do zakładania gniazd na moim terenie. **tak**

Liczba założonych budek: 2

23. Zakładam budki lęgowe dla nietoperzy. **nie**

24. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie wykorzystania terenów zielonych. **nie**

KATEGORIA 10 – wyżywienie

1. Oferuję dania kuchni regionalnej. **tak**

Przykłady: Babka ziemniaczana w wersji wegetariańskiej

2. Uwzględniam wegetarian i/lub wegan w ofercie żywieniowej. **tak**

3. Przynajmniej 50% dań głównych w moim miejscu to potrawy wegetariańskie. **tak**

Liczba dostępnych dań wegetariańskich (dania główne): 1

Liczba wszystkich dań głównych: 1

4. Prowadzę kuchnię w całości wegetariańską/wegańską. **tak**

5. Nie oferuję dań ani produktów na bazie wołowiny (szczególnie pochodzącej z ferm przemysłowych). **tak – nie oferuję**

<p>6. Zachęcam do wyboru kuchni wegetariańskiej i wegańskiej przez edukację i przykłady.</p> <p>Serwuj dania, opowiadaj o ich zaletach zdrowotnych, dziel się przepisami i zachęcaj do urozmaicenia diety potrawami wege w sposób nienachalny (bez filozofii, ale edukacyjnie – w oparciu o sprawdzone fakty).</p>	<p>tak</p>
<p>W jaki sposób?</p>	<p>Zamieszczam zdjęcia dań i przepisy</p>
<p>7. Kupuję jajka wyłącznie z chowu wolnowybiegowego lub ekologicznego (oznaczenie 1 i 0).</p>	<p>tak</p>
<p>8. Przynajmniej połowa używanych przeze mnie produktów jest pochodzenia krajowego.</p> <p>W ten sposób wspierasz gospodarkę krajową, ale również znacząco skrucasz łańcuch dostaw (i tym samym – ślad węglowy wynikający z transportu produktów).</p>	<p>tak</p>
<p>Jaki procent (szacunkowo)?</p>	<p>70 %</p>
<p>9. Serwuję (przynajmniej część dań) z produktów zaliczanych do tzw. zdrowej żywności.</p> <p>Na przykład z własnych upraw, od sąsiada, wyhodowanych bez użycia tzw. chemii (nawozów sztucznych, pestycydów, herbicydów itp.).</p>	<p>tak</p>
<p>Przykłady:</p>	<p>Ekologiczne zboża BioBabalscy; oleje tłoczone w wiosce</p>
<p>10. Wykorzystuję produkty lokalne.</p>	<p>tak</p>
<p>Przykłady:</p>	<p>Oleje tłoczone w naszej wiosce, warzywa od sąsiadki</p>
<p>11. Oferowana przeze mnie kawa i herbata posiadają certyfikację Fair Trade, Rolnictwa ekologicznego UE itd.</p> <p>Może być też inna certyfikacja poświadczająca odpowiedzialne źródło (namierzalna), a produkt jest w minimalnym opakowaniu i ew. nadającym się do recyklingu.</p>	<p>tak</p>
<p>Jaką kawę oferujesz Gościom? Podaj nazwę. Jaką herbatę oferujesz Gościom? Podaj nazwę.</p>	<p>Kaufland favorites Rainforest Alliance Teekane Organic</p>
<p>12. Nie oferuję Gościom produktów w małych opakowaniach.</p> <p>Na przykład mini dżemów, cukru, soli, masła, miodów.</p>	<p>tak – nie oferuję</p>
<p>13. Nie oferuję Gościom plastikowych sztuczków ani naczyń – serwuję dania w naczyniach wielokrotnego użytku.</p>	<p>tak – nie oferuję</p>

14. Unikam wykorzystywania woreczków foliowych, folii aluminiowej lub folii spożywczej. tak

Jedzenie pakowane jest np. w pojemniki wielorazowego użytku, w miski przykrywane talerzami zamiast zaklejane folią spożywczą itp. Jeśli oferujesz Gościom dania na wynos, np. kanapki na drogę, oferuj je w papierowych opakowaniach lub w pudełku wielorazowego użytku (np. za kaucją).

15. Zachęcam Gości do picia kranówki i niekupowania wody w plastikowych butelkach. tak

Pod warunkiem, że kranówka jest zdatna do bezpośredniego picia.

W jaki sposób?

W informacjach praktycznie ch umieszczonych na stronie i w pokojach

16. Przygotowuję taką ilość pożywienia, aby uniknąć konieczności jego wyrzucania. tak

17. Szukam sposobów, by przeciwdziałać marnowaniu jedzenia. tak

Proponuj Gościom zabieranie plastikowych pojemników na resztki niedojedzonych posiłków (również w czasie wycieczek), zaangażuj lokalne restauracje we włączenie się w sieć Foods, Too Good to Go lub innej apki przeciwdziałającej marnowaniu jedzenia; dogadaj się z sąsiadem, jakie resztki jedzeniowe będą odpowiednie dla zwierząt gospodarskich i zbieraj je dla niego itp. Szukaj alternatywnych sposobów na wykorzystanie niespożytego jedzenia (np. w innym daniu).

Przykłady:

Niektóre resztki zabieram dla naszych psów; kompostowanie

18. Informuję Gości o staraniach w kierunku zmniejszenia ilości wyrzucanego jedzenia. nie

19. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania proekologiczne w zakresie żywienia Gości. nie

KATEGORIA 11 – zwierzęta

Ta kategoria dotyczy przede wszystkim zwierząt, z którymi kontakt jest elementem oferty turystycznej (np. alpaki, osły, owce, konie itp.), jednak pewne ogólne zasady dotyczą również zwierząt domowych, np. kotów i psów.

1. Udostępniam na stronie internetowej mojego miejsca informacje na temat zwierząt w miejscu oraz ew. akceptacji zwierząt Gości. tak

<p>2. Nie oferuję atrakcji z wykorzystaniem dzikich zwierząt.</p>	<p>tak – nie oferuję</p>
<p>3. Jeśli w moim miejscu możliwy jest kontakt ze zwierzętami udomowionymi, np. gospodarskimi, moje zwierzęta mają zapewnione odpowiednie warunki do interakcji, tj. możliwość odejścia i schowania się w razie zmęczenia lub przestraszenia.</p>	<p>tak</p>
<p>Z jakimi zwierzętami w Twoim miejscu Goście mogą mieć kontakt?</p> <p>W jaki sposób zwierzęta mają zapewnioną możliwość przerwania interakcji?</p>	<p>Psy</p> <p>Mogą schować się w domu</p>
<p>4. Przed każdym kontaktem ze zwierzęciem szczegółowo instruuję Gości w zakresie dopuszczalnych interakcji.</p> <p>Na przykład: kontakt małych dzieci z psami jest możliwy tylko w obecności osoby dorosłej, dany kot nie lubi interakcji i nie należy go dotykać.</p>	<p>tak</p>
<p>Sposób przekazania informacji:</p> <p>Najważniejsze zasady interakcji:</p>	<p>Ustnie, przy powitaniu</p> <p>Nie wypuszczać poza posesję</p>
<p>5. Wyzaczyłem/am maksymalną liczbę osób mogących wchodzić w interakcje ze zwierzętami w tym samym czasie.</p> <p>Jest to niezbędne, aby uniknąć stresu zwierząt, ale też zapewnić Gościom satysfakcjonujące przeżycie.</p>	<p>nie dotyczy - mam tylko domowe zwierzęta, np. psy, koty/rzadko odwiedzają mnie większe grupy</p>
<p>6. Wyzaczyłem/am częstotliwość spotkań Gości ze zwierzętami w ciągu dnia.</p> <p>Jest to niezbędne, aby utrzymać dobrostan zwierząt i zapewnić im normalny tryb funkcjonowania (czas na jedzenie, odpoczynek, interakcje ze stadem, wybieg itp.).</p>	<p>nie dotyczy - mam tylko domowe zwierzęta, np. psy, koty</p>
<p>7. Nie oddzielam zwierząt młodych od matek dla przyjemności Gości (np. do głaskania, zdjęć, zabawy).</p> <p>Wyjątkiem są sytuacje, gdy zwierzę samo do nas podchodzi, ale dopuszczalna jest taka interakcja, która nie budzi jego sprzeciwu.</p>	<p>nie dotyczy - nie mam żadnych zwierząt</p>
<p>8. Jeśli w moim miejscu posiadam zwierzęta zatrudnione do transportu, terapii lub celów rekreacyjnych, są one odpowiednio zadbane – posiadają stałą opiekę weterynaryjną, odpowiednie wyżywienie, legowisko, możliwość wybiegu i zaspokajania innych potrzeb.</p> <p>Opiekunowie zwierząt pracujących posiadają pisemne wytyczne w zakresie maksymalnego obciążenia oraz czasu pracy danego zwierzęcia.</p>	<p>nie dotyczy - nie mam żadnych zwierząt</p>

9. Jeśli moja działalność oferuje podglądanie dzikich zwierząt, organizuję to w odpowiednim oddaleniu, unikając ich płoszenia, dotykania, dokarmiania, naruszania ich legowiska lub innej szkodliwej i zbędnej ingerencji.	tak
10. Goście są instruowani, że na obszarach chronionych oraz w lesie psy mogą przebywać tylko na smyczy.	nie dotyczy - nie przyjmuję gości z psami
11. Proszę Gości o nieniszczenie np. trujących dla człowieka grzybów i roślin (pokarm dla zwierząt) w czasie spacerów leśnych.	nie
12. Hoduję chronione rasy zwierząt gospodarskich.	nie dotyczy - nie hoduję żadnych zwierząt gospodarskich
13. Dodatkowo stosuję inne rozwiązania przyjazne zwierzętom.	nie

KATEGORIA 12 – aktywna ochrona środowiska

1. Podejmuję lub organizuję akcje sprzątanias lasu/okolicy.	tak
Jak często? Ile razy w zeszłym roku takie sprzątanie miało miejsce?	2
2. Wspieram działania chroniące przyrodę - finansowo lub pozafinansowo (np. fundację proekologiczną, lokalną inicjatywę).	tak
Finansowe wsparcie: np. 1% dla wybranego parku narodowego, wpłata kwoty na akcję reindukcji zagrożonych gatunków roślin itp.	
Pozafinansowe wsparcie: np. działalność aktywistyczna na rzecz ochrony przyrody lub dziedzictwa kulturowego, kampania promocyjna o wybranych kwestiach ekologicznych, zachęcanie swojej społeczności do działań proekologicznych (społeczność lokalna, ale też internetowa): wspólne zbieranie śmieci, petycja w sprawie przeciwdziałania wycince lasu, działania proekologiczne prowadzone we współpracy z lokalnym samorządem, edukacja ekologiczna w szkołach, wytyczenie ścieżki przyrodniczej, objęcie ochroną wybranego elementu krajobrazu lub jego części, renaturyzacja.	

Działania finansowe:
Działania pozafinansowe:

Wsparcie Fundacji Dzika Polska
Promuję i udostępniam materiały Dzikiej Polski, Domu Kultury i Przyrody, Lokalsów dla Puszczy

3. **Włączam do oferty konkretne działania służące ochronie środowiska.** tak

Mogą to być np. warsztaty i szkolenia o tematyce proekologicznej, sadzenie i pielęgnacja rodzimych drzew i krzewów, budowa budek lęgowych dla ptaków i in.

4. **Poszerzam świadomość ekologiczną Gości i edukuję ich w zakresie pożądaných zachowań w podróży i w codziennym życiu.** nie

Edukacja ekologiczna może się odbywać przez oferowanie konkretnych zajęć o tematyce proekologicznej, ale też np. przez rozmowę z Gośćmi, dostarczanie im informacji w e-mailu – przed przyjazdem, informacje na stronie internetowej, w prowadzonych kanałach społecznościowych, podcastach, audycjach, filmach, książkach, publikacjach itp.

5. **Sadzę oraz pielęgnuję drzewa i krzewy, usuwam niepotrzebne betonowe instalacje z działki np. kostkę brukową.** tak

Usuwanie niepotrzebnej zabudowy powierzchni, tj. betonowych wylewek, podwórek wyłożonych całkowicie kostką brukową, wybetonowanych zbiorników wodnych, itp. zwiększa zdolność terenu do magazynowania wody (naturalna prewencja suszy). Pozwala też swobodnie wegetować roślinom (co oprócz szeregu korzyści w postaci oczyszczania powietrza, wspierania bioróżnorodności i innych zalet działa jak naturalna klimatyzacja).

Przykłady:

Ile drzew łącznie posadziłeś_aś na swojej działce/gdzieś indziej do tej pory?

Założenie sądu ze starymi odmianami jabłoni

30

6. **Podajmuję inne rozwiązania proekologiczne.** nie

KATEGORIA 13 – proekologiczni partnerzy i dostawcy

1. **Wybieram producentów, którzy kierują się polityką proekologiczną.** tak

Jak często?

80

Skala 0-100% (od nigdy po zawsze)

Przykłady:

Chemia gospodarcza z ekologicznej hurtowni Betterland.

2. **Wybieram firmy kurierskie, które kierują się polityką proekologiczną.** nie

3.	Wybieram dostawców energii korzystających z OZE (odnawialnych źródeł energii).	nie
4.	Wybieram banki o wysokim wskaźniku ESG.	nie
5.	Wybieram dostawców oferujących bardziej ekologiczne serwery i hosting. Takie działanie pozwala zmniejszać m.in. ślad wodny czy węglowy związany z utrzymywaniem infrastruktury umożliwiającej działalność na płaszczyźnie wirtualnej.	nie
6.	Określiłem/am ślad węglowy dla działalności mojego miejsca (w skali roku/miesiąca). Najlepiej profesjonalnym narzędziem, np. HCM .	nie
7.	Określiłem/am ślad wodny dla działalności miejsca (w skali roku/miesiąca). Najlepiej profesjonalnym narzędziem, np. HWMI .	nie
8.	Określiłem/am ślad środowiskowy dla działalności miejsca (w tym ślad wodny i ślad węglowy) – w skali roku/miesiąca. Metodyka obliczenia śladu środowiskowego powinna być transparentna. Dopuszczalne jest szacowanie, ale fakt ten (jak i zakres szacowania) powinien zostać jasno zaznaczony przy szacowanym śladzie ekologicznym.	nie

KATEGORIA 14 – zużycie zasobów i produkcja odpadów

POMIAR ZUŻYCIA ZASOBÓW

	Sposób rozliczania zużycia zasobów w Twoim miejscu Ile osób mieszka na stałe w Twoim miejscu?	łącznie liczone zużycie zasobów (czyli obiekt noclegowy/Goście + gospodarstwo domowe - Ty i Twoja rodzina) 3
a)	zużycie prądu w okresie ostatnich 12 miesięcy (kWh)	700
b)	zużycie gazu w okresie ostatnich 12 miesięcy	butle gazowe
	Zużycie roczne (kWh)	1026,6
	Roczna liczba wykorzystanych butli	8
	Rozmiar wykorzystanych butli (kg)	10

c)	zużycie wody w okresie ostatnich 12 miesięcy (m ³)	150
d)	zużycie paliw stałych do produkcji energii grzewczej w okresie ostatnich 12 miesięcy	nie używam paliw stałych do produkcji energii grzewczej
e)	zużycie paliwa/gazu do auta w okresie ostatnich 12 miesięcy	paliwo płynne
	Paliwo (l):	90

GOSPODARKA ODPADAMI

1.	Ile kilogramów odpadów ZMIESZANYCH wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	1,6
2.	Ile kilogramów PLASTIKU wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	3,1
3.	Ile kilogramów PAPIERU wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	0,8
4.	Ile kilogramów SZKŁA wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	5,9
5.	Ile kilogramów KOMPOSTU wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	4,6
6.	Ile kilogramów ODPADÓW NIESTANDARDOWYCH (lekarstwa, elektrośmieci, chemia przemysłowa, odpady wielkogabarytowe itp.) wyprodukowano w Twoim obiekcie przez tydzień?	0

CELE NA KOLEJNY ROK

CELE W ZAKRESIE ZUŻYCIA ZASOBÓW

1.	Zużycie prądu w okresie kolejnych 12 miesięcy (kWh)	700
	Komentarz:	Korzystamy z odnawialnych źródeł energii, więc poza uczulaniem na gaszenie światła nic więcej nie zrobimy

2. Zużycie gazu w okresie kolejnych 12 miesięcy	1027
Komentarz:	Gazu używamy tylko z butli gazowych do gotowania, w planie mamy zmianę kuchenki na elektryczną
3. Zużycie wody w okresie ostatnich 12 miesięcy (m ³)	140
Komentarz:	Może uda się obniżyć zużycie wody przez zamontowanie perlatorów na kranach
4. Zużycie paliw stałych do produkcji energii grzewczej w okresie kolejnych 12 miesięcy	0
Komentarz:	Nie pozyskujemy energii grzewczej z paliw stałych
5. Zużycie paliwa/gazu do auta w okresie kolejnych 12 miesięcy	90 l
Komentarz:	Benzyna

CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

1. Odpady zmieszane (kg/rok)	70
2. Tworzywa sztuczne (kg/rok)	140
3. Papier (kg/rok)	10
4. Szkło (kg/rok)	250
5. Kompost (kg/rok)	250
Komentarz:	Kompostujemy co tylko się da, więc nie bardzo da się zwiększyć ilość kompostu
6. Odpady niestandardowe (lekarstwa, elektrośmieci, chemia przemysłowa, odpady budowlane itp.) (kg/rok)	10

PRZYSZŁE CELE w kierunku odpowiedzialnej turystyki

1. Trzy najważniejsze działania proekologiczne, które wdrożę w ciągu następnych 12 miesięcy:

1. Założenie perlatorów na wszystkie krany i prysznice

2. Zorganizowanie pojemników na deszczówkę do wykorzystania w ogrodzie

3. Zachęcanie gości do picia wody z kranu i nieprzywożenia wody w plastikowych butelkach

Responsible Travel Program by Slowhop

Responsible Travel Program to autocertyfikacja, która sprawdza zaangażowanie Gospodarzy obiektów noclegowych w ochronę środowiska, lokalnych społeczności, ich kultury, a także w edukację ekologiczną. Wskazujemy, w jaki sposób podróże mogą być lepsze dla otoczenia.